

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W INSTYTUCIE IM. WINCENTEGO WITOSA

Zasadą wszelkich inicjatyw realizowanych przez Instytut im. Wincentego Witosa wobec i na rzecz dzieci jest troska o ich bezpieczeństwo oraz działanie w ich najlepszym interesie.

Instytut realizuje swoje cele statutowe m.in. poprzez organizowanie i prowadzenie zajęć edukacyjnych, wykładów, szkoleń, konkursów oraz innych przedsięwzięć o charakterze dydaktycznym, naukowym lub popularyzatorskim, a także poprzez współpracę z placówkami oświatowymi, kulturalnymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży. W ramach tych działań pracownicy Instytutu mogą mieć styczność z osobami małoletnimi.

Przedmiotowy dokument został opracowany w związku z obowiązkami prawnymi nałożonymi ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U.2026.110 ze zm.). Standardy ochrony małoletnich służą oficjalnemu uregulowaniu zasad podejmowania wobec dzieci działań, które służą ich edukacji, rozwojowi, ochronie godności oraz poszanowaniu przysługujących im praw.

§1.

Słowniczek

1. Instytut – Instytut im. Wincentego Witosa, powołany na podstawie ustawy z dnia 25 lipca 2025 r., o Instytucie imienia Wincentego Witosa.
2. Pracodawca – Instytut im. Wincentego Witosa reprezentowany przez Dyrektora Instytutu im. Wincentego Witosa, dokonuje czynności w sprawach z zakresu prawa pracy wobec pracowników Instytutu im. Wincentego Witosa.
3. Personel/Pracownik – pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę albo umowy cywilnoprawnej, współpracownicy, inne osoby (związane służbowo z działalnością Instytutu im. Wincentego Witosa, osoby funkcyjne), które mogą mieć kontakt z małoletnim.
4. Małoletni – każda osoba, która nie ukończyła 18. roku życia lub jest uczniem szkoły, która realizuje praktyczną naukę zawodu na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu lub umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego lub staż uczniowski, o którym mowa w art. 121a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.), na podstawie umowy o staż uczniowski.
5. Opiekun małoletniego – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic/prawny opiekun) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczegółowych lub orzeczenia sądu. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem dziecka jest także rodzic zastępczy.
6. Standardy – niniejsze Standardy ochrony małoletnich.

7. Koordynator bezpieczeństwa w Internecie – pracownik wyznaczony przez pracodawcę, odpowiedzialny za zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania przez małoletniego z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu na terenie zakładu pracy (jeżeli dotyczy). W przypadku nieobecności wyznaczonego pracownika, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
8. Koordynator ochrony małoletnich – pracownik wyznaczony pisemnie przez pracodawcę, odpowiedzialny za realizację wszelkich zadań związanych z zapobieganiem krzywdzeniu małoletnich oraz reagowaniem na zdarzenia zagrażające ich bezpieczeństwu, w tym przyjmowanie zgłoszeń dotyczących podejrzeń krzywdzenia małoletnich lub zdarzeń zagrażających ich bezpieczeństwu; podejmowanie działań interwencyjnych, w tym współpracę z właściwymi organami, instytucjami i służbami, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. W przypadku nieobecności wyznaczonego przez pracodawcę pracownika, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
9. Rejestr interwencji – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
10. Dane osobowe małoletniego – wszelkie informacje umożliwiające bezpośrednio lub pośrednio identyfikację małoletniego. Pracodawca przetwarza dane osobowe małoletniego jedynie w celu i zakresie określonym przepisami powszechnie obowiązującego prawa, w tym celem realizacji niniejszych Standardów.

§2.

Relacje pomiędzy Pracownikami Instytutu a Małoletnimi

1. Personel Instytutu im. Wincentego Witosa może mieć styczność z osobami małoletnimi w szczególności w związku z odbywaniem przez nich praktyk zawodowych lub staży uczniowskich w Instytucie, a także podczas organizowania i realizacji konkursów, wykładów, szkoleń, zajęć edukacyjnych oraz innych wydarzeń o charakterze dydaktycznym, naukowym lub popularyzatorskim, w których mogą uczestniczyć małoletni.
2. Małoletni mają prawo do przebywania na terenie Instytutu im. Wincentego Witosa w warunkach dla nich bezpiecznych.
3. Podstawową zasadą czynności podejmowanych przez Personel Instytutu w kontaktach z małoletnimi jest działanie na rzecz ich dobra.
4. Pracodawca i Personel:
 - 1) zawsze zwracają się do małoletniego z szacunkiem i po imieniu,
 - 2) nie używają sformułowań niecenzuralnych,
 - 3) nie ośmieszają i nie upokarzają dziecka,
 - 4) nie używają wobec małoletnich gróźb, przemocy psychicznej ani fizycznej,
 - 5) nie oceniają postępowania Rodziców w obecności dziecka,

- 6) dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w Instytucie i na bieżąco zwracają uwagę na wszelkie przejawy zagrożenia lub dyskomfortu,
 - 7) traktują małoletnich z szacunkiem, zachowując spokój i cierpliwość, a także okazują zrozumienie dla ich trudności, problemów i potrzeb,
 - 8) respektują ich prawo do opieki ze strony rodziców, przedstawicieli ustawowych bądź opiekunów faktycznych,
 - 9) w miarę możliwości tłumaczą im podejmowane działania adekwatnie do wieku, jednocześnie starając się minimalizować strach i lęk wynikający z określonej sytuacji,
 - 10) dają możliwość wyrażania przez małoletniego swojego zdania oraz zapewniają małoletniemu prawo do bycia wysłuchanym,
 - 11) w miarę możliwości zachęcają małoletniego do przyjmowania asertywnej postawy, wyrażania własnych opinii, informowania o własnych odczuciach,
 - 12) nie pozostają obojętni na wyrażoną przez małoletniego potrzebę nawiązania kontaktu czy rozmowy,
 - 13) z należytą starannością chronią dane osobowe małoletniego, a także wszelkie inne informacje prywatne dotyczące małoletniego, których ujawnienie mogłoby narazić małoletniego na szkodę lub naruszyć jego dobra osobiste (z wyłączeniem spraw dotyczących naruszenia prawa przez małoletniego),
 - 14) wszystkich małoletnich traktują jednakowo, bez względu na kolor skóry, pochodzenie, środowisko rodzinne, tradycje kulturowe i religijne, status materialny, stan zdrowia, wygląd, zachowanie itp.
5. Kontakt fizyczny z małoletnim w środowisku pracy jest zjawiskiem nieuchronnym. W szczególności może to dotyczyć sytuacji, gdy konieczna jest ochrona życia i zdrowia małoletniego.
 6. Zakazane jest dopuszczenie do jakichkolwiek sytuacji wzbudzających poczucie zagrożenia, niosących znamiona erotyzacji oraz przemocy.
 7. Stosowanie jakichkolwiek zabiegów dyscyplinujących wobec małoletniego musi odbywać się z poszanowaniem jego godności oraz nietykalności cielesnej i dotyczyć niepożądanych zachowań dziecka, a nie jego uczuć lub emocji.
 8. Szczegółowe zasady kontaktów z małoletnim w określonych sytuacjach (po godzinach pracy, online) zawiera Załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
 9. Każdy małoletni przebywający na terenie Instytutu zostaje zapoznany co najmniej ze skróconą wersją Standardów ochrony małoletnich.

§3.

Relacje pomiędzy Małoletnimi w Instytucie

1. Zachowanie i postępowanie wobec siebie nawzajem przebywających w Instytucji małoletnich nie może naruszać ich poczucia godności, nietykalności cielesnej czy poczucia własnej wartości.
2. Małoletni zobowiązani są do respektowania praw i wolności swoich rówieśników, wynikających ze społecznie przyjętych norm i wartości, takich jak: prawo do własnego zdania, prawo do poszukiwań i popełniania błędów, prawo do własnych poglądów, wyglądu i zachowania.
3. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie, nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony innych małoletnich.
4. Małoletni nie mogą akceptować, usprawiedliwiać ani stosować, z jakiegokolwiek powodu, agresji i przemocy fizycznej, słownej lub psychicznej.
5. Pracownicy Instytutu reagują w przypadku, gdy kontakty między małoletnimi w jakikolwiek sposób naruszają powyższe zasady i udzielają im niezbędnej pomocy.

§4.

Przykładowe formy krzywdzenia małoletnich

1. Wykorzystywanie seksualne: wszelkie działania polegające na angażowaniu małoletniego w aktywności o charakterze seksualnym, których dziecko nie rozumie, na które nie jest w stanie wyrazić świadomej i dobrowolnej zgody, które są nieadekwatne do jego wieku i poziomu rozwoju lub pozostają w sprzeczności z obowiązującymi normami prawnymi i społecznymi.
2. Wykorzystywanie seksualne występuje zarówno wówczas, gdy sprawcą jest osoba dorosła, jak i inny małoletni, jeśli posiada on przewagę nad dzieckiem wynikającą z wieku, stopnia rozwoju, relacji zależności, sprawowanej opieki, autorytetu lub faktycznej władzy.
3. Przemoc fizyczna: obejmuje działania, które powodują fizyczne obrażenia u dziecka lub narażają je na takie niebezpieczeństwo. Może wynikać z bezpośrednich działań lub zaniedbań rodzica, opiekuna lub innej zaufanej osoby. Przemoc fizyczna może być jednorazowym incydem lub mieć charakter powtarzalny.
4. Przemoc psychiczna: dotyczy długotrwałych, nie fizycznych działań szkodzących emocjonalnie dziecku, takich jak emocjonalna niedostępność, zaniedbywanie, wrogość, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, nieodpowiednie interakcje rozwojowe oraz ignorowanie indywidualności i granic psychicznych dziecka. Przemoc psychiczna obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania ze strony opiekuna.
5. Zaniedbywanie: odnosi się do chronicznego lub incydentalnego niezaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka oraz nierespektowania jego

podstawowych praw. Zaniedbywanie prowadzi do zaburzeń zdrowotnych i trudności w rozwoju dziecka i ma miejsce w relacjach z osobami odpowiedzialnymi za jego opiekę, wychowanie i ochronę.

§5.

Postępowanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego

1. Każdy Pracownik Instytutu jest zobowiązany do przyjęcia informacji o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego lub krzywdzeniu małoletniego.
2. W sytuacji uzyskania przez Pracownika informacji o krzywdzeniu małoletniego bądź w przypadku podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, bez względu na to czy krzywda wyrządzona jest lub może być przez innego małoletniego, innego Pracownika lub Rodzica, Pracownik ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji Pracodawcy lub wyznaczonemu Koordynatorowi ochrony małoletnich.
3. Krzywda małoletniego dziecka może przejawiać się w szczególności poprzez:
 - 1) popełnienie przestępstwa na szkodę małoletniego (np. przemoc fizyczna, wykorzystywanie seksualne),
 - 2) krzywdzenie w inny sposób (np. przemoc psychiczna, zastraszanie, poniżanie),
 - 3) ewidentne zaniedbywanie potrzeb życiowych, bytowych i higienicznych (niedożywienie, brak warunków higienicznych, niezapewnianie niezbędnej opieki, brak odzieży).
4. Pracodawca zbiera wszelkie niezbędne w sprawie informacje, w razie potrzeby analizuje nagrania monitoringu oraz zapisy i notatki prowadzonej dokumentacji osobowej małoletniego (np. dokumentacja praktyk zawodowych).
5. Pracownicy mają obowiązek współdziałania z Pracodawcą w zakresie zebrania informacji i ustalenia wszelkich faktów dotyczących analizowanego przez Pracodawcę zdarzenia.
6. Pracodawca może zlecić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego wyznaczonemu Koordynatorowi ochrony małoletnich.
7. W przypadku, gdy Pracodawca ustali, że:
 - 1) nie doszło do krzywdzenia małoletniego – sporządza szczegółową notatkę ze zdarzenia,
 - 2) mogło dojść do krzywdzenia małoletniego – sporządza szczegółową notatkę ze zdarzenia wraz z rekomendacją podjęcia dalszych działań, którymi mogą być w szczególności: próba zdobycia dodatkowych informacji wraz z przedstawieniem sposobu ich uzyskania i/lub podjęcie decyzji o zawiadomieniu policji, prokuratury lub sądu opiekuńczego o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego,
 - 3) doszło do krzywdzenia małoletniego – sporządza szczegółową notatkę ze zdarzenia, a następnie zawiadamia prokuraturę lub sąd opiekuńczy

o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego i przekazuje tym organom wszelkie posiadane w sprawie dowody.

8. W przypadkach, o których mowa w ust. 7 pkt 2 i 3, elementem składowym notatki jest plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia. Jeśli jest to możliwe i uzasadnione okolicznościami, rzeczony plan zawiera wyszczególnione działania, inne niż zawiadomienie organów państwa, dotyczące udzielenia wsparcia i ochrony małoletniemu.
9. Szczegółowe zasady działania w przypadku krzywdzenia małoletniego oraz elementy planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia zawiera Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
10. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe, ośrodek pomocy społecznej), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu, i następnie sporządza notatkę służbową oraz przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji, która odpowiada za dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w standardach.
11. W ramach interwencji kryzysowej, mającej miejsce podczas przebywania w Instytucie małoletni ma również możliwość uzyskania jednorazowej pomocy psychologicznej na koszt Pracodawcy.
12. Jeśli zachodzi uzasadnione prawdopodobieństwo, że osobą odpowiedzialną za wyrządzenie krzywdy małoletniemu jest Pracownik, w trybie natychmiastowym jest odsuwany od pracy z małoletnim.

§6.

Zasady dostępu do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami i krzywdą w Internecie

1. Dostęp do sieci Internet jest zabezpieczony hasłem oraz tak skonfigurowany, że uniemożliwia wchodzenie na strony: o treści pornograficznej lub erotycznej; przedstawiające obrazy przemocy lub okrucieństwa wobec innych ludzi lub zwierząt; witryny hazardowe; niemodyfikowane pokoje czatu.
2. Osobą odpowiedzialną za zabezpieczenie sieci Internet jest Koordynator bezpieczeństwa w Internecie.
3. Instytucja zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Każdy małoletni przed przystąpieniem do wykonywania obowiązków przechodzi obligatoryjnie szkolenie w zakresie ochrony danych osobowych obejmujące m.in. zasady

tworzenia bezpiecznych haseł, zagrożenia dotyczące poczty elektronicznej, ataki phishingowe, zasady ochrony swoich danych.

5. Dostęp małoletniego do Internetu na terenie Instytutu możliwy jest wyłącznie poprzez serwer Instytucji.
6. W razie wykrycia i znalezienia niebezpiecznych treści Instytucja podejmuje próbę ustalenia osób mogących mieć dostęp do niebezpiecznych treści. Wyniki ustaleń przekazywane są Pracodawcy.
7. Jeśli Pracownicy Instytutu zaobserwują, że dziecko na prywatnym urządzeniu ogląda treści przeznaczone dla osób pełnoletnich lub treści szkodliwe, powiadamia o tym opiekuna prawnego.
8. Jeżeli małoletni jest ofiarą przemocy w Internecie, w celu usunięcia z Internetu nielegalnych, kompromitujących lub krzywdzących materiałów dotyczących małoletniego, należy poinformować opiekunów prawnych małoletniego o możliwościach ich usunięcia we współpracy z Dyżurnet.pl oraz w trybie zgłaszania takich treści poprzez formularz na stronie, na której materiał został opublikowany.
9. Należy poinformować pokrzywdzonego małoletniego o przysługującym mu prawie do bycia zapomnianym, wynikającym z unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, które w uzasadnionych przypadkach zapewnia usunięcie konkretnych linków z wyszukiwarki Google, w związku z czym nie będą one mogły być wyświetlone przy wpisywaniu jakiegokolwiek frazy.
10. W przypadku udostępnienia materiałów naruszających intymność i prywatność małoletniego, możliwe jest również skorzystanie ze strony <https://stopncii.org/>, Stop Non-Consensual Intimate Image Abuse. Strona pomaga usunąć z Internetu materiały intymne z wizerunkiem osoby, która nie wyraziła zgody na upublicznienie treści.

§7.

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Instytut, uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę jego wizerunku.
2. Pracownikowi Instytutu nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) na terenie Instytucji bez pisemnej zgody opiekuna prawnego i małoletniego.
3. W celu uzyskania zgody opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku małoletniego, pracownik Instytutu może skontaktować się z opiekunem i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
5. Upublicznienie przez pracownika Instytutu wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna prawnego małoletniego oraz samego małoletniego.
6. Pisemna zgoda powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. umieszczony zostanie na określonej stronie internetowej w celach promocyjnych).
7. W przypadku wycofania zgody na publikowanie wizerunku, należy niezwłocznie usunąć wizerunek małoletniego ze wskazanego miejsca.

§8.

Zasady rekrutacji Pracowników

1. Przed powierzeniem pracownikowi funkcji opiekuna praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego lub instruktora praktycznej nauki zawodu, pracodawca dokłada szczególnej staranności w zakresie przygotowania tej osoby do pełnienia ww. funkcji i pracy z małoletnimi.
2. Przed powierzeniem pracownikowi funkcji opiekuna praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego lub instruktora praktycznej nauki zawodu, pracodawca ma obowiązek sprawdzić, czy osoba ta figuruje w Rejestrze Sprawców Przepstępstw na Tle Seksualnym (Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze). Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub w innej dokumentacji dotyczącej pracownika.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1, przed powierzeniem funkcji, o której mowa w ust. 1, przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.

5. Osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, jeśli są to kraje inne niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.
6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
7. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4 i 6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, że dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 i 7, są składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
9. Osoba, której powierzono funkcję opiekuna praktyk zawodowych/stażu uczniowskiego lub instruktora praktycznej nauki zawodu, musi złożyć następujące oświadczenia:
 - 1) oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich i zobowiązaniu do ich przestrzegania;
 - 2) oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska;
 - 3) oświadczenie dotyczące niekaralności za przestępstwa na szkodę małoletnich (jeżeli z ważnych powodów nie może przedstawić informacji o niekaralności pochodzącej z krajowych rejestrów karnych);
10. Oświadczenia zostają włączone do akt osobowych pracowników, a w przypadku ich braku – dołączone do umowy cywilnoprawnej.

11. Brak zgody na podpisanie któregokolwiek dokumentu wymienionego w ust. 9 uniemożliwi nawiązanie z tą osobą jakiegokolwiek stosunku prawnego (zawarcie umowy o pracę/współpracy).

§9.

Ochrona danych osobowych małoletniego

1. Rejestr interwencji oraz wszelka inna dokumentacja dotycząca małoletniego, wytworzona w związku z realizacją niniejszych Standardów, przechowywana jest do momentu utylizacji przez Koordynatora ochrony małoletnich, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie ochrony danych osobowych oraz wewnętrznymi procedurami w tym przedmiocie.
2. Dostęp do ww. dokumentacji może posiadać jedynie Koordynator ochrony małoletnich, Pracodawca oraz organy i instytucje zgodnie z przepisami prawa zaangażowane w udzielanie pomocy małoletniemu/prowadzenie spraw małoletniego. Dokumentacja ma charakter poufny.
3. Małoletni z chwilą przystąpienia do wykonywania obowiązków związanych z realizacją praktyki/stażu informowany jest o sposobie przetwarzania jego danych osobowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie. Wzór obowiązku informacyjnego stanowi Załącznik nr 3 do niniejszej Procedury.
4. Dokumentacja wymieniona w punkcie 1 niniejszego paragrafu przechowywana jest przez okres 5 lat licząc od końca roku, na który datowany jest ostatni zapis dokonany w dokumentacji, albo 5 lat od końca roku, w którym prawomocnie zakończyły się wszelkie sprawy dotyczące małoletniego, w których dowodem w sprawie jest przedmiotowa dokumentacja.

§10.

Zasady udostępnienia Standardów

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym i w formie elektronicznej znajdują się na udostępnionym przez Pracodawcę dysku wspólnym. W formie tradycyjnej (papierowej) Standardy dostępne są u Koordynatora ochrony małoletnich.
2. Standardy Ochrony Małoletnich – wersja skrócona dla Dzieci i Młodzieży opracowane w formie dostosowanej do wieku oraz możliwości percepcyjnych małoletnich, mające na celu zapewnienie im zrozumiałej informacji o przysługujących prawach, zasadach bezpieczeństwa oraz sposobach zgłaszania sytuacji zagrażających ich dobru, stanowią Załącznik nr 4.
3. Wszyscy Pracownicy Instytutu im. Wincentego Witosa podpisują oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami, zawierające zobowiązanie do stosowania ich

postanowień. Wzór oświadczenia, o którym mowa w punkcie, stanowi Załącznik do Standardów.

4. Przestrzeganie standardów ochrony małoletnich jest monitorowane na bieżąco przez Koordynatora ochrony małoletnich modyfikowane w razie potrzeby. Obowiązkowa modyfikacja odbywa się co dwa lata.

§11.

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Koordynator ochrony małoletnich jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Procedury, reagowanie na sygnały naruszenia Procedury oraz za proponowanie zmian w jej treści.
2. Osoba, o której mowa w pkt 1 niniejszego paragrafu, przeprowadza raz w roku wśród Pracowników Instytutu anonimową ankietę monitorującą poziom realizacji Procedury. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 5 do niniejszej Procedury.
3. W ankiecie Pracownicy mogą proponować zmiany treści Procedury oraz wskazywać ewentualne naruszenia Procedury w Instytucie im. Wincentego Witosa.
4. Raz w roku odbywa się również spotkanie z przedstawicielem Pracowników w celu monitoringu poziomu realizacji Procedury oraz zebrania informacji dotyczących potrzeby wprowadzenia zmian w niniejszym dokumencie.
5. Koordynator ochrony małoletnich dokonuje opracowania wypełnionych przez Pracowników Instytutu ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi Instytutu im. Wincentego Witosa.
6. Małoletni odbywający staż zawodowy/praktyki uczniowskie, po ich zakończeniu, poproszeni zostają przez opiekuna stażu o wypełnienie dobrowolnej, anonimowej ankiety monitorującej poziom realizacji niniejszej Procedury za zgodą Opiekuna małoletniego. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 6 do niniejszego dokumentu.
7. Wypełnioną ankietę wymienioną w punkcie 6 małoletni przekazuje Koordynatorowi ochrony małoletnich.

§12.

Postanowienia końcowe

1. Przepisy niniejszych Standardów wchodzi w życie dnia 01.06.2026r.
2. Wszelkie zmiany niniejszych Standardów wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności, akceptacji Pracodawcy i publikacji w drodze zarządzenia.

Załącznik nr 1

Standardy kontaktów z małoletnim i komunikacji z małoletnimi

Standard 1

Zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi

1. Szanuj małoletnich i doceniaj ich zaangażowanie w podejmowane działania. Aktywnie włączaj ich w realizowane inicjatywy oraz zapewniaj równe traktowanie, niezależnie od płci, orientacji seksualnej, niepełnosprawności, pochodzenia społecznego, etnicznego, kulturowego, religii czy przekonań.
2. Unikaj faworyzowania małoletnich, zarówno w słowach, jak i w zachowaniu.
3. Zabronione jest nawiązywanie z małoletnimi relacji o charakterze seksualnym lub intymnym, a także składanie im jakichkolwiek niestosownych propozycji. Zakaz ten obejmuje również używanie komentarzy, żartów i gestów o podtekście seksualnym oraz udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych w każdej formie.
4. Nie wolno utrzymywać wizerunku małoletniego (np. poprzez fotografowanie, nagrywanie wideo lub audio) do celów prywatnych. Zakazane jest także umożliwianie osobom trzecim rejestrowania wizerunku małoletnich bez uprzedniej zgody pracodawcy oraz uzyskania zgody opiekunów i samych małoletnich.
5. Nie oferuj małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani substancji nielegalnych. Niedopuszczalne jest również ich używanie w obecności małoletnich podczas wykonywania obowiązków służbowych lub na terenie miejsca pracy.
6. Nie przyjmuj od małoletnich ani ich opiekunów pieniędzy, prezentów ani innych korzyści. Unikaj wszelkich relacji zależności, które mogłyby budzić wątpliwości co do bezstronności lub prowadzić do zarzutów o nierówne traktowanie bądź osiągnięcie korzyści majątkowych lub osobistych.
7. Każdą sytuację mogącą budzić wątpliwości, w szczególności związaną z pojawieniem się relacji o charakterze emocjonalnym między pracownikiem a małoletnim, należy niezwłocznie zgłosić przełożonemu. Należy również unikać jakichkolwiek relacji, które mogłyby tworzyć zależność lub prowadzić do podejrzeń o nierówne traktowanie czy czerpanie korzyści.

Standard 2

Zasady dopuszczalnego kontaktu fizycznego z małoletnimi

Wszelkie formy przemocy wobec małoletnich są bezwzględnie zakazane. Jednocześnie mogą występować sytuacje, w których kontakt fizyczny z małoletnim jest uzasadniony i dopuszczalny pod warunkiem, że odpowiada jego aktualnym potrzebom oraz uwzględnia jego wiek, etap rozwoju, płeć, kontekst kulturowy i okoliczności sytuacyjne. Nie istnieją jednak uniwersalne zasady określające dopuszczalność każdego kontaktu fizycznego, zachowanie właściwe wobec jednego małoletniego może być niewłaściwe wobec innego.

W każdej sytuacji należy kierować się profesjonalnym osądem, uważnie obserwować reakcje małoletniego, słuchać go oraz, w miarę możliwości, uzyskiwać jego zgodę na kontakt fizyczny (np.

przytulenie). Należy również pamiętać, że nawet działania podejmowane w dobrej wierze mogą zostać różnie odebrane zarówno przez małoletniego, jak i osoby trzecie.

1. Zabronione jest stosowanie jakiegokolwiek przemocy fizycznej wobec małoletniego, w szczególności bicie, popychanie, szturechanie czy inne naruszanie jego nietykalności cielesnej.
2. Nie należy dotykać małoletniego w sposób, który mógłby zostać uznany za niestosowny lub nieprzyzwoity.
3. Każde działanie powinno być możliwe do uzasadnienia, bądź gotowy do wyjaśnienia swoich zachowań.
4. Nie angażuj się w zachowania o charakterze fizycznym, które mogą przekraczać granice, takie jak łaskotanie, udawane bójkę czy inne intensywne zabawy fizyczne.
5. Zachowuj szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli przemocy lub zaniedbania (w tym przemocy seksualnej lub fizycznej). Ich doświadczenia mogą wpływać na sposób nawiązywania kontaktu, w tym skłonność do przekraczania granic. W takich sytuacjach reaguj z empatią, ale stanowczo, pomagając małoletniemu zrozumieć zasady bezpiecznych relacji i znaczenie granic osobistych.
6. Kontakt fizyczny z małoletnim nie może mieć charakteru ukrytego, wiązać się z żadną formą gratyfikacji ani wynikać z przewagi lub zależności. W przypadku zaobserwowania niepokojących zachowań ze strony innych dorosłych lub małoletnich, należy niezwłocznie poinformować osobę odpowiedzialną lub postępować zgodnie z obowiązującymi procedurami.
7. Kontakt fizyczny jest dopuszczalny wyłącznie za zgodą małoletniego i w odpowiedzi na jego potrzeby. Przed podjęciem takiego działania, np. w celu okazania wsparcia czy uspokojenia, należy upewnić się, czy małoletni tego oczekuje.

Standard 3

Bezpieczna komunikacja z małoletnimi poza godzinami pracy

1. Zasadą jest, że kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w ramach godzin pracy oraz w związku z realizacją obowiązków służbowych.
2. Nie należy zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy bez uprzedniej wiedzy i zgody pracodawcy oraz ich opiekunów prawnych. Zakaz ten obejmuje również kontaktowanie się z małoletnimi za pośrednictwem prywatnych kanałów komunikacji, takich jak prywatny telefon, adres e-mail, komunikatory czy profile w mediach społecznościowych.
3. W sytuacjach uzasadnionych dopuszcza się kontakt poza godzinami pracy wyłącznie za pośrednictwem służbowych środków komunikacji (np. telefon służbowy, e-mail służbowy). Kontakt z małoletnimi w przestrzeni internetowej (np. grupy w mediach społecznościowych lub korespondencja mailowa) jest dopuszczalny jedynie wtedy, gdy uczestniczy w nim co najmniej jedna dodatkowa osoba dorosła. Taki kontakt powinien mieć charakter jawny i przejrzysty.
4. W przypadku utrzymywania relacji prywatnych lub rodzinnych z małoletnim (gdy pracownik pozostaje z nim lub jego opiekunami w bliskich relacjach), należy bezwzględnie zachować poufność informacji dotyczących innych małoletnich.
5. Jeśli zauważysz, że dobro małoletniego jest zagrożone, możesz działać poza godzinami pracy i używać innych form kontaktu, aby mu pomóc. W takim przypadku natychmiast zadbaj o jego bezpieczeństwo, a potem sporządź krótką notatkę służbową opisującą, co się wydarzyło, i przekaz ją osobie odpowiedzialnej za ochronę małoletnich oraz swojemu przełożonemu.

Notatka powinna jasno wskazywać powody Twoich działań, aby nie było wątpliwości co do Twoich intencji.

Standard 4

Bezpieczna komunikacja online z małoletnimi

Uważaj na ryzyka związane z aktywnością online, w tym widoczność Twoich działań dla małoletnich i ich opiekunów prawnych. Twoje zachowanie online np. polubienia stron, relacji czy rolek, korzystanie z aplikacji randkowych, obserwowanie profili w mediach społecznościowych a w szczególności komentarzy może być widoczne dla małoletnich odbywających praktykę zawodową lub staż oraz ich opiekunów prawnych, zwłaszcza jeśli Twój profil jest publiczny.

1. Zabrania się nawiązywania kontaktu w mediach społecznościowych z małoletnimi uczestniczącymi w praktykach lub stażach, w tym wysyłania i przyjmowania zaproszeń lub wiadomości prywatnych.
2. Jeśli w ramach celów edukacyjnych musisz komunikować się z małoletnimi online (np. w grupach na portalach społecznościowych), zapewnij obecność innego pracownika lub opiekuna przy tych kontaktach, aby były one jawne i przejrzyste. Kontakt powinien odbywać się wyłącznie za wiedzą i zgodą pracodawcy oraz opiekunów małoletnich.

Bezpieczna aktywność online – wytyczne dla Pracowników:

- Zaleca się ustawienie wszystkich kont i profili w mediach społecznościowych w trybie prywatnym.
- Ogranicz widoczność swoich postów, lajków, komentarzy i obserwowanych treści wyłącznie do zaufanych osób.
- Regularnie sprawdzaj ustawienia prywatności i usuń lub ogranicz dostęp do treści, które mogą być nieodpowiednio interpretowane przez małoletnich.
- Unikaj korzystania z aplikacji i funkcji, które mogą umożliwiać kontakt z małoletnimi poza celami zawodowymi lub edukacyjnymi.
- Jeśli masz publiczny profil, pamiętaj, że małoletni i ich opiekunowie mogą monitorować Twoją aktywność zachowuj szczególną ostrożność w treściach, które publikujesz lub udostępniasz.

Standard 5

Ochrona i dobro małoletnich

1. Podczas pracy z małoletnim, który doświadczył krzywdzenia w tym przemocy seksualnej, fizycznej lub zaniedbania zachowuj szczególną ostrożność i dystans, aby chronić dziecko. Zawsze wyjaśniaj małoletniemu, jakie są granice Waszej relacji.
2. W sytuacji podejrzenia lub ujawnienia krzywdzenia umożliw małoletniemu swobodne wyrażenie swoich uczuć, opinii i doświadczeń. Pamiętaj, że dla dziecka może to być pierwsza lub jedyna okazja, by poszukać wsparcia. Szczególnie istotne jest:
 - 1) Wyrażenie troski, zapewnij małoletniego, że mu wierzysz.
 - 2) Pochwal małoletniego za podjęcie rozmowy o doznanej krzywdzie pokaż, że dobrze zrobił, zwracając się o pomoc.
 - 3) Powiedzenie, że dziecko nie ponosi odpowiedzialności za zaistniałą sytuację.
 - 4) Jednoznacznie potępienie każdej formę przemocy, pokazując, że jest ona niedopuszczalna i należy jej zapobiegać.
 - 5) Poinformowanie małoletniego, że sprawą zajmą się odpowiednie osoby, i zapewnij go, że podejmowane są działania w celu jego bezpieczeństwa.

Załącznik nr 2

Standardy reagowania w sytuacjach zagrożenia małoletniego

Standard 1

Interwencja wobec podejrzenia niewłaściwego zachowania pracownika wobec małoletniego

1. W przypadku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji niezwłocznie informuje Pracodawcę o zaistniałej sytuacji.
2. Osoba prowadząca interwencję przeprowadza rozmowy z małoletnim, jego opiekunami prawnymi oraz innymi osobami, które mogą mieć wiedzę o zdarzeniu. Celem jest ustalenie przebiegu sytuacji oraz ocena jej wpływu na zdrowie fizyczne i psychiczne małoletniego. Wszystkie ustalenia są dokumentowane w karcie interwencji. Opiekunowie małoletniego otrzymują informacje o zgłoszeniu, przebiegu interwencji oraz o dostępnych formach specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub instytucji.
3. Pracodawca wraz z osobą odpowiedzialną za interwencję organizuje spotkanie z pracownikiem, którego dotyczy zgłoszenie, w celu wyjaśnienia sytuacji. Wyniki spotkania są odnotowywane w karcie interwencji.
4. Do czasu zakończenia postępowania pracownik podejrzany o krzywdzenie małoletniego zostaje odsunięty od kontaktu z pokrzywdzonym oraz innymi małoletnimi, aby zapewnić bezpieczeństwo dzieci.
5. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, pracodawca dokonuje zgłoszenia odpowiednim organom, Policji lub prokuraturze. W sytuacjach, które nie mają charakteru przestępczego, pracodawca podejmuje działania dyscyplinarne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz regulaminem zakładu pracy.
6. Gdy krzywdzenie małoletniego nie stanowi przestępstwa (np. krzyk, poniżanie, wykluczanie), osoba prowadząca interwencję dokładnie bada okoliczności zdarzenia, w tym przeprowadza rozmowy z osobą podejrzaną o krzywdzenie oraz ze świadkami. W przypadku poważnego naruszenia dobra małoletniego np. dyskryminacji lub naruszenia jego godności, należy rozważyć wdrożenie procedur dyscyplinarnych, włącznie z możliwością rozwiązania umowy z osobą odpowiedzialną za krzywdzenie, bądź rekomendację takiego rozwiązania przełożonym tej osoby.

Standard 2

Interwencja wobec podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez opiekuna prawnego

Każda informacja, która wskazuje, że małoletni może doświadczać krzywdzenia ze strony opiekuna prawnego, wymaga bezzwłocznej reakcji. Osoba odpowiedzialna za interwencję powinna potraktować takie zgłoszenie jako priorytetowe i niezwłocznie przystąpić do wstępnej oceny sytuacji. Zasadą nadrzędną jest tu ochrona bezpieczeństwa małoletniego zarówno w wymiarze fizycznym, jak i emocjonalnym.

1. Każdy pracownik, który poweźmie informację lub podejrzenie o krzywdzeniu małoletniego, jest zobowiązany do niezwłocznego przekazania tej informacji osobie odpowiedzialnej za interwencję.
2. Informacja taka traktowana jest jako priorytetowa i wymaga natychmiastowej weryfikacji.
3. Rozmowa z małoletnim odbywa się w warunkach zapewniających bezpieczeństwo i poszanowanie jego godności.
4. Pracownik prowadzący rozmowę zobowiązany jest do:
 - 1) unikania pytań sugerujących lub oceniających,
 - 2) umożliwienia dziecku swobodnej wypowiedzi,
 - 3) okazania zrozumienia i wsparcia,
 - 4) powstrzymania się od komentarzy dotyczących opiekuna prawnego.
5. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego podejmowane są niezwłoczne działania zabezpieczające, w tym kontakt z Policją lub wnioskowanie do sądu rodzinnego o odpowiednie środki ochrony.
6. Wszystkie działania podejmowane w ramach interwencji powinny być proporcjonalne do skali i rodzaju zagrożenia. Chodzi o to, by chronić dziecko zdecydowanie i skutecznie, a jednocześnie nie ingerować w życie rodziny bardziej niż jest to konieczne.
7. Po zabezpieczeniu podstawowego bezpieczeństwa dziecka konieczne jest zaplanowanie dalszego wsparcia. Może ono obejmować pomoc psychologiczną, terapię, konsultacje specjalistyczne, a także działania edukacyjne lub opiekuńcze.

Standard 3

Podejrzenie krzywdzenia rówieśniczego

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego przebywającego w zakładzie pracy osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami prawnymi, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami prawnymi. Ponadto rozmawia z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji. Dla małoletniego krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. Zaleca się korzystanie z wsparcia szkoły lub instytucji znajdujących się w obszarze działania pracodawcy.
3. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzan o krzywdzenie innego małoletniego sam nie jest krzywdzony przez opiekunów prawnych, innych dorosłych bądź rówieśników. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego małoletniego.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami prawnymi wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą małoletniemu, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
5. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub Policję poprzez stosowne pisemne zawiadomienie.

6. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę Policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Standard 4

Zasady udzielania wsparcia małoletnim

W przypadku małoletniego doświadczającego krzywdzenia, osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia opracowuje indywidualny plan wsparcia, dostosowany do potrzeb dziecka oraz możliwości pracodawcy. W razie konieczności plan może być opracowany we współpracy z innymi instytucjami i podmiotami działającymi w środowisku lokalnym.

W ramach przygotowania planu wsparcia możliwy jest kontakt z personelem szkoły, do której uczęszcza małoletni odbywający praktyczną naukę zawodu lub staż uczniowski. Plan wsparcia powinien zawierać konkretne działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa dziecka, w tym:

- a) sposoby oddzielenia małoletniego od osób podejrzanych o krzywdzenie, umożliwiające mu swobodne funkcjonowanie,
- b) informacje o dostępnych formach wsparcia, także w instytucjach zewnętrznych,
- c) wskazanie możliwości skierowania małoletniego do innej placówki, jeżeli jest to konieczne.
- d) wskazanie innych form kontaktu i udzielenia anonimowego wsparcia:

- 116 111 – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, dostępny całą dobę, 7 dni w tygodniu; bezpłatny
- 800 12 12 12 – Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka, całodobowy; bezpłatny
- 800 080 222 – Całodobowa infolinia Fundacji ITAKA dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli, bezpłatna
- 801 120 002 – Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, czynny całą dobę (często z rozszerzonymi godzinami i obsługą w różnych językach)
- 800 120 226 – Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, czynny od pon. do pt. w godzinach 9:30–15:30, połączenie bezpłatne
- 800 120 148 – Anonimowa policyjna linia specjalna „Zatrzymaj przemoc”, całodobowa i bezpłatna
- 800 199 990 – Ogólnopolski Telefon Zaufania „Uzależnienia” (alkohol, narkotyki), czynny codziennie 16:00–21:00; bezpłatny
- 801 140 068 – „Pomarańczowa Linia” – wsparcie dla rodziców dzieci pijących alkohol lub eksperymentujących z narkotykami; pn–pt 14:00–20:00 (koszt wg taryfy)

Standard 5

Procedura wobec uczestników zdarzenia

1. Działania podejmowane po ujawnieniu zdarzenia dotyczą wszystkich osób zaangażowanych zarówno małoletnich pokrzywdzonych, jak i sprawców oraz świadków.
2. Forma i zakres wsparcia powinny być dostosowane do roli uczestnika zdarzenia:
 - wobec osoby pokrzywdzonej priorytetem jest zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia emocjonalnego,
 - wobec sprawcy mogą być konieczne odpowiednie oddziaływania wychowawcze lub dyscyplinarne,

- wobec świadków rozmowa i ewentualne wsparcie, jeśli zdarzenie wywołało u nich silne emocje.
3. Wszystkie działania podejmowane przez pracodawcę muszą być planowe, stopniowe i adekwatne do okoliczności.
 4. Postępowanie obejmuje w szczególności:
 - a) przeprowadzenie rozmowy z każdym uczestnikiem zdarzenia, prowadzonej w sposób odpowiadający jego roli (pokrzywdzony/sprawca/świadek), przy zachowaniu zasady, że nie wolno obarczać małoletniego winą ani stosować języka sugerującego odpowiedzialność po stronie osoby pokrzywdzonej;
 - b) niezwłoczne poinformowanie opiekunów prawnych uczestników o zaistniałym zdarzeniu, podjętych działaniach oraz jeśli dotyczy przedstawienie planu wsparcia ustalonego dla pokrzywdzonego małoletniego.
 5. W sytuacjach, w których zachodzi podejrzenie popełnienia czynu zabronionego, pracodawca jest zobowiązany podjąć działania przewidziane przepisami prawa, w zależności od charakteru zdarzenia i wieku sprawcy.
 6. Uczestnikom zdarzenia należy zapewnić stosowne wsparcie psychologiczne lub pedagogiczne.
 7. Może ono być udzielane wewnątrz organizacji, jeśli dysponuje odpowiednimi specjalistami, albo w formie skierowania małoletnich i ich opiekunów do zewnętrznych instytucji, które oferują pomoc dostosowaną do ich potrzeb.

Załącznik nr 3

Klauzula informacyjna

Załącznik nr 4

Standardy Ochrony Małoletnich – wersja skrócona dla Dzieci i Młodzieży

Drodzy Uczestnicy,

uczestniczycie w przedsięwzięciu organizowanym lub współorganizowanym przez Instytut im. Wincentego Witosa. W zależności od sytuacji, bierzecie udział w zajęciach edukacyjnych, wykładzie, szkoleniu, konkursie lub innej aktywności o charakterze dydaktycznym, naukowym lub popularyzatorskim. Być może towarzyszycie swoim rodzicom lub opiekunom w wydarzeniu skierowanym do szerszego grona uczestników, albo jesteście tu za pośrednictwem swojej szkoły, placówki kulturalnej lub innej organizacji współpracującej z Instytutem.

Instytut im. Wincentego Witosa jest tu dla Was. Dbamy o to, żebyście czuli się u nas bezpiecznie, byli traktowani z szacunkiem i mogli w pełni korzystać z tego, co dla Was przygotowaliśmy. Obowiązujące w Instytucie Standardy Ochrony Małoletnich to zbiór zasad, których muszą przestrzegać wszyscy nasi pracownicy i współpracownicy. Poniżej znajdziecie ich skrót – napisany specjalnie dla Was.

Jak Instytut będzie dbał o Wasze bezpieczeństwo?

1. Wszyscy pracownicy i współpracownicy Instytutu, w tym osoby prowadzące zajęcia, wykłady, szkolenia i konkursy, są tu po to, by zapewnić Wam wartościowy i bezpieczny udział w organizowanych przez nas przedsięwzięciach.
2. Pracownicy i współpracownicy Instytutu będą dla Was życzliwi i dostępni, możecie się do nich zwracać w każdej chwili, gdy pojawi się taka potrzeba.
3. Pracownicy i współpracownicy Instytutu będą rozmawiać z Wami w zrozumiały dla Was sposób, dostosowany do Waszego wieku i możliwości. Nikomu nie wolno podnosić na Was głosu ani używać wobec Was słów wulgarnych lub obraźliwych.
4. Zanim pracownik lub współpracownik Instytutu podejmie z Wami rozmowę, powinien przedstawić się i wyjaśnić, w jakiej roli występuje oraz dlaczego się do Was zwraca.
5. Jeśli jesteście Dziećmi lub Młodzieżą z niepełnosprawnością lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, będziecie traktowani na równi z pozostałymi uczestnikami. Wasza niepełnosprawność lub odmienność nie czyni Was w żadnym stopniu gorszymi od innych. Będziemy troszczyć się o Was z należytą starannością i uwagą. Jeśli ze strony kogokolwiek spotka Was krzywda w związku z Waszą sytuacją, powiedzcie o tym pracownikowi Instytutu, podejmiemy stosowne działania.

6. Wasi rodzice lub opiekunowie mają prawo być z Wami podczas Waszego uczestnictwa w przedsięwzięciach organizowanych przez Instytut, o ile charakter danego wydarzenia na to pozwala.
7. Nikt nie ma prawa dotykać Was bez Waszej zgody. Nikt nie ma prawa przytulać Was na siłę ani sadzać sobie na kolanach.
8. Możecie mieć zaufanie do pracowników i współpracowników Instytutu. Jeśli w trakcie zajęć, szkolenia, konkursu lub innego przedsięwzięcia nie czujecie się bezpiecznie ze względu na zachowanie któregośkolwiek pracownika, innego uczestnika lub osoby trzeciej, powiedzcie o tym zaufanemu dorosłemu.
9. Jeśli w Waszym domu lub w innym środowisku dzieje się coś złego, również możecie opowiedzieć o swojej sytuacji pracownikom Instytutu. Zostaniecie wysłuchani i otrzymacie odpowiednią pomoc lub zostaniecie skierowani do właściwych osób lub instytucji.
10. Przemoc może przybierać różne formy i nie ogranicza się tylko do bicia czy wyzywania. Jeśli coś Was niepokoi lub potrzebujecie rozmowy, nie bójcie się prosić o pomoc.

Jak Wy powinniście zachowywać się podczas udziału w przedsięwzięciach Instytutu?

11. Pracownicy i współpracownicy Instytutu będą zachowywać się wobec Was z szacunkiem i uprzejmością, proszą o to samo z Waszej strony. Dzięki temu wspólnie spędzimy czas w dobrej i twórczej atmosferze.
12. Bądźcie kulturalni wobec pozostałych uczestników zajęć, szkoleń, wykładów i konkursów. Wasza obecność w Instytucie to czas na naukę, rozwój i wspólne działanie, warto to wykorzystać jak najlepiej.
13. Przestrzegajcie zasad i regulaminów obowiązujących w Instytucie oraz na poszczególnych wydarzeniach. Jeśli czegoś nie rozumiecie lub macie pytania, zwróćcie się do prowadzącego lub innego pracownika Instytutu.
14. Wobec nikogo nie wolno stosować przemocy fizycznej, zakazuje się w szczególności uderzania, popychania, szarpania, kopania, opluwania, szczypania oraz wykorzystywania przewagi fizycznej lub psychicznej nad innymi.
15. Wobec nikogo nie wolno stosować przemocy psychicznej, zakazuje się w szczególności wyzywania, obrażania, wyśmiewania, przedrzeźniania, zawstydzania, upokarzania, straszenia oraz szantażowania.

16. Wobec nikogo nie wolno stosować przemocy seksualnej, zakazuje się dotykania miejsc intymnych innych osób, dotykania ciała innych osób, kierowania propozycji o charakterze erotycznym, obnażania się oraz wszelkich innych zachowań na tle seksualnym.
17. W Internecie oraz w mediach społecznościowych należy zachowywać się odpowiedzialnie i kulturalnie, nie wolno publikować treści mających na celu wyśmianie, poniżenie lub upokorzenie innych osób. Nie wolno podszywać się pod inne osoby, włamywać się na konta innych użytkowników ani nękać innych w sieci.
18. Nie wolno nagrywać innych osób bez ich zgody, niezależnie od tego, czy nagranie obejmuje wyłącznie dźwięk, wyłącznie obraz czy oba elementy łącznie. Zakazuje się transmitowania nagrań innych osób na żywo w Internecie.
19. Nie wolno prezentować ani udostępniać innym treści pornograficznych, wulgarnych lub obraźliwych.
20. Nie wolno używać przedmiotów należących do innych osób bez ich zgody. Nie wolno kraść ani przywłaszczać sobie cudzych rzeczy.

Gdzie możesz uzyskać pomoc, jeśli potrzebujesz wsparcia?

Jeśli nie czujesz się na siłach, by porozmawiać otwarcie o swoich problemach z pracownikiem Instytutu, możesz uzyskać pomoc w bezpłatny i anonimowy sposób:

21. poprzez Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży pod numerem **116 111** – czynny całą dobę, 7 dni w tygodniu;
22. za pośrednictwem strony internetowej Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: **<https://116111.pl/>**;
23. poprzez Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka pod numerem **800 12 12 12** – czynny całą dobę, 7 dni w tygodniu.

Załącznik nr 5

Ankieta ewaluacyjna dla Pracowników

Instrukcja: Ankieta ma na celu ocenę Twoich doświadczeń oraz procesów związanych z pracą z małoletnimi w ramach Twoich obowiązków. Odpowiedzi są anonimowe i posłużą do poprawy standardów pracy oraz ochrony małoletnich.

Część 1: Organizacja pracy

1. Czy czujesz się wystarczająco przygotowany/a do pracy z małoletnimi pod względem:
 - a) Kompetencji zawodowych?
 - Tak
 - Częściowo
 - Nie
 - b) Znajomości zasad ochrony małoletnich?
 - Tak
 - Częściowo
 - Nie
2. Czy szkolenia dotyczące ochrony małoletnich były dla Ciebie pomocne?
 - Bardzo pomocne
 - Raczej pomocne
 - Niezbyt pomocne
 - Nie odbyłem/am takich szkoleń
3. Czy uważasz, że masz odpowiednie wsparcie ze strony pracodawcy w zakresie ochrony małoletnich?
 - Tak
 - Częściowo
 - Nie

Część 2: Bezpieczeństwo i ochrona małoletnich

4. Czy w trakcie realizacji swoich obowiązków zauważyłeś/aś sytuacje, które mogłyby naruszać bezpieczeństwo lub prawa małoletnich?

- Tak
- Nie

Jeśli tak, opisz krótko sytuację (bez podawania danych osobowych):

.....

5. Czy wiesz, jakie kroki podjąć, jeśli zauważysz sytuację naruszającą prawa małoletnich?

- Tak
- Nie

6. Czy masz możliwość konsultacji z odpowiednią osobą (np. przełożonym, psychologiem) w przypadku wątpliwości dotyczących ochrony małoletnich?

- Tak
- Nie

Część 3: Własne odczucia i ocena środowiska pracy

7. Jak oceniasz atmosferę w zespole w kontekście pracy z małoletnimi?

- Bardzo dobra
- Dobra
- Przeciętna
- Słaba

8. Czy Twoje sugestie dotyczące poprawy bezpieczeństwa małoletnich są wysłuchiwane i brane pod uwagę?

- Tak
- Częściowo
- Nie

9. Jak oceniasz swoje samopoczucie podczas realizacji zadań związanych z małoletnimi?

- Bardzo dobre
- Dobre
- Przeciętne
- Słabe

Część 4: Sugestie i uwagi

10. Czy masz jakieś sugestie dotyczące poprawy standardów ochrony małoletnich w miejscu pracy?

11. Czy są inne aspekty związane z pracą z małoletnimi, które chciał(a)byś poruszyć?

Zastrzeżenia dotyczące ochrony danych:

- Ankieta jest anonimowa.
- Zebrane dane zostaną wykorzystane wyłącznie w celu poprawy warunków pracy i ochrony małoletnich.
- W każdej chwili możesz zrezygnować z jej wypełniania, informując przełożonego.

Dziękujemy za Twoją opinię!

Uwagi dla organizatorów:

1. **Dobrowolność:** Wypełnienie ankiety powinno być dobrowolne i bez wpływu na ocenę pracownika.
2. **Poufność:** Dane muszą być przechowywane w sposób zapewniający poufność (np. bez dostępu do odpowiedzi osób postronnych).
3. **Analiza wyników:** Wyniki ankiety powinny być analizowane zbiorczo, bez możliwości identyfikacji respondentów.
4. **Follow-up:** Na podstawie wyników należy wprowadzić odpowiednie działania naprawcze lub dodatkowe szkolenia.

Załącznik nr 6

Ankieta ewaluacyjna dla uczestników szkoleń/wykładów/zajęć edukacyjnych/praktyk zawodowych

Instrukcja: Celem ankiety jest poznanie Twojej opinii na temat szkoleń/wykładów/zajęć edukacyjnych/praktyk zawodowych w których uczestniczysz.

Twoje odpowiedzi są anonimowe i posłużą do poprawy jakości programów stażowych i praktyk.

Część 1: Ogólna ocena

1. Jak oceniasz (*szkolenie / wykład / staż/ praktyki zawodowe – proszę zaznaczyć właściwe*)?

- Bardzo dobre
- Dobre
- Przeciętne
- Słabe

2. Jak oceniasz merytoryczne przygotowanie (*szkolenie / wykład / staż/ praktyki zawodowe – proszę zaznaczyć właściwe*)?

- Bardzo dobre
- Dobre
- Przeciętne
- Słabe

Część 2: Organizacja i wsparcie podczas stażu/praktyk

4. Czy otrzymałeś/aś wystarczające wsparcie od opiekuna stażu/praktyk?

- Tak
- Częściowo
- Nie

5. Czy zasady i wymagania dotyczące Twojego stażu/praktyk były dla Ciebie jasne?

- Tak

- Częściowo
 - Nie
6. Jak oceniasz dostępność i otwartość opiekuna stażu/praktyk na Twoje pytania lub problemy?
- Bardzo dobrze
 - Dobrze
 - Przeciętnie
 - Słabo
7. Czy czuleś/aś się bezpiecznie podczas wykonywania zadań?
- Tak
 - Nie

Część 3: Atmosfera i środowisko pracy

8. Jak oceniasz atmosferę w miejscu odbywania stażu/praktyk?
- Bardzo dobra
 - Dobra
 - Przeciętna
 - Słaba
9. Czy spotkałeś/aś się z życzliwym i sprawiedliwym traktowaniem ze strony współpracowników?
- Tak
 - Częściowo
 - Nie
10. Czy w trakcie stażu/praktyk wystąpiły sytuacje, które były dla Ciebie niekomfortowe lub budziły Twój niepokój?
- Tak
 - Nie

Jeśli tak, opisz krótko, co się wydarzyło (bez podawania nazwisk):

.....

Część 4: Sugestie i uwagi

11. Co najbardziej Ci się podobało podczas stażu/praktyk?

.....

12. Czy jest coś, co Twoim zdaniem można poprawić w organizacji stażu/praktyk?

.....

13. Czy chciał(a)byś coś dodać lub podzielić się swoimi wrażeniami?

.....

Zastrzeżenia dotyczące ochrony danych:

- Ankieta jest w pełni anonimowa.
- Zebrane dane zostaną wykorzystane wyłącznie do poprawy jakości programów stażowych i praktyk zawodowych.
- W każdej chwili możesz przerwać wypełnianie ankiety.

Dziękujemy za Twoją opinię!

Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małych i zobowiązaniu do ich przestrzegania.

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małych

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z:

- Standardami Ochrony Małych wdrożonymi w Instytucji;
 - klauzulą informacyjną dotyczącą przetwarzania danych przez Instytut;
- i zobowiązuję się do ich przestrzegania i realizacji

a także oświadczam, że zachowam w poufność informację i dane, które uzyskałam/em przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieupoważnionym.

.....
(data i czytelny podpis Pracownika)

Oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska.

Oświadczenie

Na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, ja....., zamieszkały/zamieszkała*..... oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat:

- nie zamieszkiwałem/-am w państwach innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa*
- zamieszkiwałem/-am w następujących państwach, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa:*

1).....

2).....

*W załączeniu przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi / informację z rejestrów karnych tych państw ***

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data i czytelny podpis Pracownika)

**Niepotrzebne skreślić*

*** W przypadku zamieszkiwania w innych państwach w okresie ostatnich 20 lat do oświadczenia należy załączyć informację z rejestrów karnych wymienionych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi lub rejestrów karnych wymienionych państw.*

Oświadczenie dotyczące niekaralności za przestępstwa na szkodę małoletnich (jeżeli z ważnych powodów nie może przedstawić informacji o niekaralności pochodzącej z krajowych rejestrów karnych).

Oświadczenie

Oświadczam, że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych, korzystam z praw publicznych, nie byłam(-em) skazana(-y) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego oraz nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Nie zostałam(-em) skazana(-y) prawomocnym wyrokiem za przestępstwa umyślne.

Nie figuruję w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym i nie zostałam/am skazany/a prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwo umyślne.

Stosownie do art. 233 §1 Kodeksu Karnego, jestem świadoma(-y) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data i czytelny podpis Pracownika)

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka	
2. Przyczyna interwencji (co się wydarzyło)	
3. Osoba zawiadamiająca o krzywdzeniu	
4. Opis podjętych działań	
5. Kontakt z opiekunami dziecka (daty, forma, przedmiot spotkania/kontakt)	
6. Forma podjętej interwencji np. (zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, inne)	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji	
8. Wyniki interwencji (jeśli wiadomy)	